

Počátek a cíl stvoření
kázání D.Kučery 28.2.2009

Zákl. text: **1 Moj 1,1-2**

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

Zj 21,1-2

A viděl jsem nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.

Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé.

Oba texty spolu souvisí - formálně i obsahově. Patří k sobě. Stejná slova čteme na počátku Bible i na jejím konci. To něco znamená.

Biblické spisy i nejstarší filozofické texty se zabývají kosmologií sledující původ světa.

Podívejme, CO sděluje biblická zpráva o stvoření? (Mluvíme vlastně o dvou zprávách – 1. a 2. kap . knihy Genesis.)

My máme tendenci diskutovat o tom, **JAK** vznikl svět, Ale z tohoto pohledu se dozvíme z Bible pouze to, **ŽE Bůh stvořil vše svým slovem.**

1. ŽE zde byl stanovený počátek
Tzn., že zrod dějin a života není neurčitý a nejasný .
2. ŽE je zde počátek něčeho konkrétního – nebe a země – člověka.
Tzn., že svět není jen tak něco. Svět není cokoliv bez konceptu.
3. ŽE počátek má také svůj (konec) vrchol.
Tzn., že budoucnost není nejasná. S počátkem se pojí zřejmý cíl.
4. ŽE je dáno lineární pojetí dějin a života - odněkud někam.
Tzn. hranici proti pohanskému cyklickému pojetí opakujících se přírodních období.
5. ŽE svět má svůj daný smysl = počátek, východisko, střed i vrchol.
Tzn. lék proti nesmyslnosti, nihilismu a skepsi, že nic nemá cenu, že není pravdy.
6. ŽE na počátku stál sám Bůh – osobnost, osobní konstanta, měřítko i vrchol.
Tzn., že kosmos není neosobní, není nevyzpytatelnou vesmírnou silou. Stvořitel je osobní. Stvoření je osobní.
7. ŽE Bůh tvoří, je velmi kreativní
Tzn., že svět ani život není (nemusí být) fádnií.
Bůh tvoří podle předem dané představy.
8. ŽE Stvořitel stanovil světu konkrétní obsah, náplň a řád
Tzn., že svět nepředstavuje (nemusí představovat ani prázdnotu ani chaos bez řádu. Je tu někdo, kdo tvoří, plánuje, sleduje svůj plán a podle toho buduje. Bůh má koncept a je připraven řešit možné problémy i po pádu do hříchu.

Zpráva vychází tedy z toho, ŽE to vše učinil Bůh = mluvíme o tom, **KDO**.

Bůh je nadpřirozený, nad světem, nad dějinami, nad nebem, nad kosmem, přesahující tento stvořený svět i náš osobní život. A tento tomu všemu a nám všem dává orientaci, základ a vizi budoucnosti.

Je to ELOHIM mocný Pán, který tvoří svým slovem (Bůh - El).
Ve druhé zprávě o stvoření je Bůh popsán jako JAHVE (Hospodin), který představen jako Bůh blízký člověku. Komunikuje s člověkem, navazuje s ním vztah, tvoří člověka zcela osobně (vlastními rukama) a osobně mu vdechl život (políbil ho).

Porozumět zjevení Boha znamená také porozumět jeho charakteru. Podle toho věříme, žijeme, rozhodujeme se , plánujeme, pracujeme a vše zpětně hodnotíme.

Stvoření je více než hmota, věci. Více než energie vzniklá časem (miliardami let).
Z Písma vyplývá konkrétní program, který je dán Slovem = informací.
Bible tedy má jiný model: Hmota, energie + informace (místo dlouhého času).
Jestliže máme v Písmu tuto informaci, musíme se ptát, co znamená. Každá informace je komunikací, chce něco sdělit. Někdo něco sděluje lidem. A tomu říkáme Boží poselství, které obsahuje také osobní povolání a poslání!

Je-li tu NĚKDO – koho se na to můžeme ptát! Modlit se! Rozmlouvat s ním.

Máme-li otázky:

- Zda je nějaký počátek také mého os. života? = ANO
- Zda existuje nějaký smysl našeho života? = ANO, stojí za to.
- Zda má náš život a práce hodnotu? = ANO, má věčný význam.
- Zda máme nějakou budoucnost? = ANO, co Bůh začal, dokončí.
- Zda má svět svůj řád a koncept? = ANO, víme jak přemýšlet a žít
- Zda z prvních slov Bible vyplývá jasný úkol? = ANO, víme, co a jak dělat.

Hovořili jsme o tom, Co se stalo, ŽE se tak stalo, musíme dokončit úvahu přirozenou otázkou = **PROČ?** Jaký má Bůh se svým stvořením záměr?

Biblické spisy jsou bohoslužebné, náboženské texty. Nabízejí východiska, cíl a hodnoty. Bibli čteme jako Boží zjevení, kterému máme naslouchat, sledovat jeho myšlenku a prosit o správné porozumění.

Člověk je stvořen k Božím obraz jako správce stvoření se zodpovědností vůči Bohu, stvoření i dalším lidem.

Jak jinak bychom měli pochopit smysl Genesis? Nikdo z lidí u toho nebyl. Nemáme ze stvoření ani záznam ani reportáž. Zpráva je zjevením. Bible zjevením začíná i končí.

Z toho věříme, že Bůh nám má zde co říci (může - má moc i právo i životodárnou sílu. Dochází zde ke geniálnímu spojení Slova a Ducha – moci, informace i obsahu a charakteru. To vše nás zve k hlubokému přemýšlení:
= Žít z Božího zjevení - odhalující + určující!
Tzn., nenechat se odvádět labilními lidskými úvahami, které popírají základní východiska.

= Žít z Božího zjevení i v době mezi počátkem a koncem – např. v době *pochybností, nejasností či dokonce nevědomostí.*

= Žít s touto vírou ve starodávné poselství DNES s ohledem na počátek a s ohledem na stanovený směr a vytýčený vrchol
= žít ve smyslu počátku směrem k vrcholu Zj.

Jestliže kniha genesis je doplněna poselstvím knihy Zjevení, pak to znamená, že zde máme dvojí potvrzení toho, co bylo, co platí, jak žít a věřit dnes. Naše orientace vyplývá nejen z toho, co je kolem nás, ale co původně bylo a co má být.

Je-li zde vědomý počátek – je tu rovněž příslib pokračování a dokončení!
Zpochybníme-li včerejšek, znejistíme si dnešek a zamlží se nám zítřek!

- Ne, že by nebylo možné zapochybovat a klást kritické otázky. Z pochybnosti však není jiné cesty, než se znovu chopit myšlenky stvoření. Z pochybnosti vede cesta ke konci, anebo k novému tvořivému začátku – k oživení toho, co tu už bylo, ale jen ztratilo svou sílu a uvadlo. V novém tvoření je obsažena naděje světa – také os. života – v době krize a nejistot.

GENESIS = původ.

Biblicky zde mluvíme o „rodokmenu“ nebe a země. Podobné rodokmeny známe o člověku a dalších patriarchů. Je jich celkem deset. To také něco znamená!. Proto nemůžeme mluvit o Genesis jako o mýtu, podobenství či poezii. Není-li počátku s Bohem, není žádný smysluplný cíl jednotlivých patriarchů a celého Izraele.

Bible začíná tím, že Bůh **JEST** – i když tu ještě nic nebylo. Bůh tu byl na počátku - před počátkem – po počátku – během času – ke konci čsu – na konci i za koncem! O tom nás přesvědčuje poselství knihy Zjevení – stvoření nového nebe a nové země.

Boží vlastnost je popsána konkrétně tím, že se Boží Duch vznášel nad propastnou tůňí – tmou. Bůh už zde byl, i když ještě nebyl ani tvar – forma, ani náplň, obsah (význam slov „nesličná a pustá“).

1. den stvořeno_Světlo – 4. den světla)
2. den odděleny vody od vod, nebe a země – 5. den ptáci a ryby
3. den souše, příroda, vegetace - 6. den zvířata a člověk

Vidíme ten koncept a souvislosti? (Člověk je stvořen mezi zvířaty a sedmým dnem určeným pro společenstvím s Bohem. Přemýšlejme o našich možnostech..)

7. den je jiný, nemá materiální význam, ale duchovní. Nábízí čas pro vztah. Na sobotu si už nelze šáhnou, vidět, slyšet. Lze s Bohem jen prožít.

Každý nový den = nové tvoření!

Bůh stvořil. Hebr. slovo není nikdy užito pro lidskou činnost. Bůh totiž tvoří z ničeho. Člověk už jen zpracovává to, co bylo stvořeno a dáno.

Bůh povolává v život (Creatio ex nihilo). Pouze Boží díle je jedinečné a originální – původní. My lidé na Boží dílo už jen navazujeme a třídíme. Základní východiska jsou dána: *Oddělil nebe a zemi, vodu od pevniny, světlo od tmy, den od noci, muže od*

ženy, chaos a prázdnotu, nesmyslnost od řádu a věčných hodnot, poušť od zeleně, život od neexistence a smrti.

Vedle Boží moci se nám zde zjevuje také jeho charakter. Mocný Bůh je zároveň věčný, všemocný i laskavý, milosrdný, odpouštějící. Jestliže ztrácíme víru, máme novou příležitost ji znovu najít a oživit.

Jak souvisí Kniha Genesis s knihou Zjevení? Skrze Boží přítomnost v Kristu. On nám zjevil Boží moc i lásku. On je alfou i omegou, počátek i konec. Boží zjevení čteme dosvědčeno po stvořitelském týdnu, ne před ním. Žijeme po zjevení Boha skrze proroky, Krista, apoštoly – ne před ním. Žijeme po zaslíbení, že i kdyby se svět zhroutil, JKristus zůstává Pánem a my jeho dětmi. Tzn, že to nejhorší už je vybojováno.

Genesis nás učí, že Boha a počáteční či možná současnou propastnou tůň nemáme vidět odděleně. V Genesis je Bůh i prázdnota spolu – a netrpí tím ani velikost Boží ani velikost propasti a tmy. Obě skutečnosti jsou u Boha pravdivé – temná propast i Boží přítomnost vedle sebe. Tím více platí význam Kristova vítězství nad zlem. Osobní Bůh zvítězil nad osobním Ďablem. Naše víra roste už z prvního sdělení:

Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží.

Jan viděl nové nebe a novou zemi, neboť první nebe a první země pominuly a moře již vůbec nebylo.

Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé.

Amen.